

**UCHWAŁA NR 159/XV/2015
RADY MIEJSKIEJ W LUBLIŃCU**

z dnia 17 listopada 2015 r.

w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 - 2020"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1515) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390) Rada Miejska w Lublińcu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się *„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020”* stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

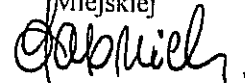
§ 2. Realizację Programu o którym mowa powyżej powierza się Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lublińcu.

§ 3. Uchyla się uchwały:

- nr 321/XXXII/08 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2008r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Lubliniec”,
- nr 82/VI/2011 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 marca 2011r. zmieniająca Uchwałę nr 321/XXXII/08 Rady Miejskiej w Lublińcu z dnia 29 października 2008r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Lubliniec”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Gabriel Podbiel

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2015 - 2020**

1. Wstęp.
2. Założenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
3. Adresaci w/w Programu.
4. Diagnoza środowiska lokalnego.
5. Cele i zadania Programu.
6. Źródła finansowania Programu.
7. Monitoring i ewaluacja.

1. WSTĘP

Przemoc w rodzinie zdefiniowana jednoznacznie jako zachowania negatywne o dużej szkodliwości społecznej może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Dotknięta nią rodzina przestaje być zdrowym, twórczym spoiwem budującym wartościową społeczność lokalną. Dokonywana w zaciszu domowym przemoc, jest tym groźniejsza dla kondycji rodziny im dłużej trwa i nie spotyka się z absolutną negacją i skutecznym powstrzymaniem. Jej przejawem może być:

- przemoc fizyczna - działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest zamierzone zranienie, np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.,
- przemoc psychiczna - działanie, które prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu osoby, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa,

ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb,

- przemoc seksualna - działanie wymuszające różnego rodzaju niechciane i nieakceptowane zachowania w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie, demonstrowanie zazdrości,
- przemoc ekonomiczna - działanie zmierzające do uzależnienia finansowego od sprawcy np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny,
- zaniedbanie - niezaspokojenie lub ograniczenie podstawowych potrzeb np. jedzenia, snu, dostępu do opieki medycznej, dostępu do kuchni, łazienki, niewywiązywanie się z opieki nad dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

Przemoc w rodzinie może dotknąć rodziców, dziadków, małżonków, a także występować wobec dzieci czy rodzeństwa. Jest problemem trudnym do badania z wielu powodów, pośród których wstyd, niewiedza i bezradność ofiar są czynnikami dominującymi. Nadal zdarza się, że osoby, które dotyka to zjawisko natrafiają na niezrozumienie ze strony najbliższego otoczenia, rodziny czy środowiska lokalnego, nieefektywną i opieszalą pomoc, a przede wszystkim brak zdecydowanego, bezwarunkowego potępienia i nie akceptacji społecznej wobec stosujących przemoc.

Warunkiem skutecznego działania jest objęcie kompleksową pomocą ofiar, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym długofalowe oddziaływanie niwelujące głębokie urazy pozwalające na pełnowartościowe uczestnictwo w życiu społecznym oraz skuteczne powstrzymanie sprawców i ich resocjalizację. Niezbędnymi elementami determinującymi powodzenie podjętych działań jest powszechna edukacja społeczna, kompleksowa informacja i poradnictwo oraz realizacja zaplanowanych zadań w sposób zintegrowany i ciągły.

Podstawa prawna programu wynika z następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 roku, poz. 1390),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz. U. z 2011 roku Nr 209, poz. 1245),
- Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 roku, poz. 445).

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Program jest realizacją wytycznych zawartych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Lublińcu na lata 2012 – 2020, a dokładnie w priorytecie II. Głównym założeniem Programu jest stworzenie systemu zintegrowanych działań we współpracy ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program będzie łączył zasoby kadrowe, rzeczowe, wiedzę, kompetencje umiejętności i doświadczenia takich podmiotów jak: Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy i Prokuratura Rejonowa, Kościoły, placówki oświatowe, Publiczna Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie Monar - Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych „Markot” w Kokotku, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich ”Klub Nadzieja”, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz instytucje podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej. W sytuacjach interwencji kryzysowej koordynacją działań zajmować się będzie Zespół Interdyscyplinarny, w którym przedstawiciele podmiotów realizujących Program zdiagnozują sytuację rodziny wymagającej pomocy, ustalą plan działań i wyznaczą jego realizatorów.

Program opierać się będzie w głównej mierze na profilaktycznych działaniach poprzez monitorowanie środowisk w bieżącej pracy socjalnej, wczesnym rozpoznawaniu zagrożeń, zdiagnozowaniu przyczyn i ustaleniu planu zaradczego. Istotną rolę podejmowanych w Programie działań będą prowadzone kampanie informacyjne, programy edukacyjne, poradnictwo i doradztwo. Program zakłada także doskonalenie poprzez szkolenia kadr przygotowanych do skutecznego zapobiegania i interwencji w razie kryzysu.

Wszystkie te działania będą miały wpływ na zmianę świadomości środowiska lokalnego w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Zmiana mentalności społecznej wspomogą działania mające na celu powstrzymanie przemocy, zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom, przełamanie obojętności wobec niej i pomoże w powszechnym napiętnowaniu tego zjawiska. Sprawcy przemocy zostaną objęci programami korekcyjnymi pomagającymi w leczeniu i powrocie do pełnienia wcześniejszych ról społecznych.

3. ADRESACI PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Adresatami Programu są mieszkańcy miasta Lublińca ze szczególnym uwzględnieniem:

1. osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci i młodzieży,
 - współmałżonków i partnerów w związkach nieformalnych,
 - osób starszych,
 - osób niepełnosprawnych,
2. osób stosujących przemoc w rodzinie,
3. świadków przemocy w rodzinie,
4. społeczności lokalnej.

4. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do zbadania ze względu na fakt, że dotyczy najbardziej intymnej sfery życia człowieka. Szacowanie skali przemocy domowej obarczone jest dużym błędem ze względu na społeczne ograniczenia w ujawnieniu tego problemu.

Diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Lublińca sporządzono na podstawie danych pochodzących z następujących instytucji:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Lublińcu,
3. Punkt Konsultacyjny działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lublińcu,
4. Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu,

Wykorzystano także informacje zawarte w „Diagnozie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem stosowania przemocy wobec dzieci i młodzieży w gminie Lubliniec” przeprowadzonej w październiku 2014.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu

Rok	2011	2012	2013	2014
Ilość rodzin doświadczających przemocy w rodzinie, którym udzielono wsparcia	1	10	13	19

Zespół Interdyscyplinarny w Lublińcu

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba niebieskich kart złożonych do Zespołu Interdyscyplinarnego	4	39	69	73
Liczba rodzin, w których dzieci doświadczają przemocy	0	0	2	3
Liczba rodzin, w których przemocy doświadczają osoby starsze	0	9	9	7
Liczba wniosków złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dzieci	0	0	1	4
Liczba wniosków złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny do MKRPA	0	4	2	2

Punkt Konsultacyjny działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lublińcu

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba klientów - ofiar przemocy domowej	45	55	53	73
Liczba klientów - sprawców przemocy domowej	11	28	4	7

Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu

W latach 2011 - 2015 przeprowadzono na terenie gminy Lubliniec 1718 interwencji, w trakcie których zostało wdrożonych 195 procedur „Niebieskie Karty”.

Informacje zawarte w Diagnozie Przemocy w Rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem stosowania przemocy wobec dzieci i młodzieży w gminie Lubliniec

Większość dorosłych mieszkańców Lublińca uważa, że na terenie miasta występuje zjawisko przemocy w rodzinie (82%). Przeciwnego zdania jest 18 % mieszkańców

Większość ankietowanych uważa, że sprawcą przemocy w rodzinie jest najczęściej mężczyzna. 12% jest zdania, że w roli sprawcy występuje kobieta, zaś pozostałe 1% twierdzi, że dzieci i młodzież.

Najczęściej ofiarą przemocy stają się kobiety (48%) oraz dzieci i młodzież (47%), jedynie 5% twierdzi, że ofiarami mogą być również mężczyźni.

Ponad połowa badanych mieszkańców była kiedykolwiek świadkiem przemocy – 52%.

Spośród osób, które były świadkiem tego typu zachowań twierdzi, że przemoc było stosowana:

- wobec dzieci – 37 %
- wobec osób znajomych – 33 %
- wobec rodziców – 17%
- wobec osób starszych – 2 %

Zdecydowana większość badanych – 93% nie przyznaje się, by była kiedykolwiek ofiarą przemocy. Do tego typu doświadczeń przyznaje się 7% mieszkańców.

Do stosowania przemocy przyznaje się 3 % mieszkańców, natomiast 97% deklaruje, że nigdy nie stosowali przemocy.

Spośród osób, które przyznały się do bycia sprawcą przemocy 86% zaznaczyło, że stosowało ją wobec dzieci (głównie w formie tzw. klapsów). Można przypuszczać, że osoby te traktowały przemoc fizyczną jako akceptowalny środek wychowawczy.

W badaniu wzięło udział 100 dorosłych mieszkańców gminy.

5. CELE I ZADANIA PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie miasta Lublińca i zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy domowej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej poprzez łatwiejszy dostęp do pomocy i skuteczna ochrona ofiar.

<i>ZADANIA</i>	<i>REALIZATORZY</i>	<i>OKRES REALIZACJI W LATACH</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>
Prowadzenie grup wsparcia, edukacyjno- korekcyjnych i terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	MOPS, Punkt Konsultacyjny, PCPR,	2015 –2020	liczba spotkań i liczba uczestników
Wdrożenie planu szybkiej interwencji kryzysowej w sytuacjach zaistnienia aktów przemocy w rodzinie, opracowanie planu pomocy	MOPS, KPP, Zespół Interdyscyplinarny	2015 –2020	liczba opracowanych planów pomocy
Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą domową. Organizowanie wypoczynku dla dzieci wychowujących się w rodzinie wieloproblemowej	MOPS	2015 –2020	kwota udzielonej pomocy i liczba rodzin objęta pomocą, liczba dzieci korzystających z wypoczynku

Udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą – specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne i terapia rodzin	MOPS, Punkt Konsultacyjny, PCPR	2015 –2020	liczba konsultacji, liczba osób korzystających z wsparcia
Przygotowanie i udzielenie schronienia dla osób doznających przemocy domowej	Urząd Miejski, MOPS	2015 –2020	liczba osób korzystających z pomocy w formie schronienia
Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i innych podmiotów realizujących w/w zadania w celu podniesienia jakości świadczonych usług np. organizacja szkoleń	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS, KPP, Sąd Rejonowy, placówki oświat., PPPP, PCPR, MKRPA	2015 –2020	liczba szkoleń i uczestników, liczba zrealizowanych programów/projektów

2. Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie.

<i>ZADANIA</i>	<i>REALIZATORZY</i>	<i>OKRES REALIZACJI W LATACH</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>
Motywowanie sprawców przemocy do udziału w Programach korekcyjno – edukacyjnych	MOPS, KPP, PCPR, Sąd Rejonowy, Punkt Konsultacyjny, MKRPA	2015 - 2020	liczba udzielonych informacji, liczba sprawców biorących udział w programach
Pomoc specjalistyczna- (konsultacje, informacja)	Punkt Konsultacyjny, MKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	2015- 2020	liczba udzielonych konsultacji

Utworzenie i prowadzenie grupy korekcyjno - edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Punkt Konsultacyjny, MOPS, PCPR	2015-2020	liczba zorganizowanych grup wsparcia i liczba uczestników
---	---------------------------------	-----------	---

3. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców miasta Lublińca dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie.

<i>ZADANIA</i>	<i>REALIZATORZY</i>	<i>OKRES REALIZACJI W LATACH</i>	<i>WSKAŹNIKI</i>
Prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży szkolnej	Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe	2015 – 2020	liczba zajęć i liczba uczestników
Realizacja projektów edukacyjno- informac. dla dzieci, młodzieży, dorosłych dotyczących przeciwdziałania przemocy. Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez organizowanie i realizowanie projektów/warsztatów.	Zespół Interdyscyplinarny, MOPS, KPP	2015 - 2020	liczba uczestników i liczba zrealizowanych projektów
Organizowanie kampanii i happeningów uwrażliwiających społeczność lokalną na problem przemocy w Rodzinie.	MOPS, KPP, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe	2015 - 2020	liczba zorganizowanych kampanii

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020 będą: budżet państwa, budżet Gminy Lubliniec oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

7. MONITORING I EWALUACJA

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020 będzie prowadzony systematyczny monitoring realizowanych działań, za który odpowiedzialny będzie Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego. Skuteczność prowadzonych działań oceniana zostanie na podstawie następujących wskaźników:

- liczba założonych niebieskich kart,
- liczba powołanych grup roboczych,
- liczba rodzin, w stosunku do których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”,
- liczba rodzin, którym udzielono pomocy finansowej bądź rzeczowej,
- liczba ofiar przemocy objętych terapią,
- liczba dzieci - ofiar przemocy objętych terapią,
- liczba sprawców przemocy rodzinnej objętych terapią,
- liczba sprawców objętych programami korekcyjnymi,
- liczba udzielonych konsultacji osobom stosującym przemoc,
- liczba szkoleń dla kadry służb pomocy społecznej i innych podmiotów – realizatorów Programu,
- liczba grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba uczestników grup wsparcia dla osób doznających przemocy rodzinnej,
- liczba grup korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy rodzinnej,
- liczba uczestników grup wsparcia dla sprawców przemocy rodzinnej,
- liczba zakończonych niebieskich kart z podziałem na przesłanki ustania przemocy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Gabriel Podbiół
Gabriel Podbiół